Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι - Εργαστήριο 4 Γραμμικές λίστες (στατικές λίστες και συνδεδεμένες λίστες) και λίστες της STL

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής Τ.Ε. Χρήστος Γκόγκος - Αναπληρωτής Καθηγητής

1 Εισαγωγή

Οι γραμμικές λίστες είναι δομές δεδομένων που επιτρέπουν την αποθήκευση και την προσπέλαση στοιχείων έτσι ώστε τα στοιχεία να βρίσκονται σε μια σειρά με σαφώς ορισμένη την έννοια της θέσης καθώς και το ποιο στοιχείο προηγείται και ποιο έπεται καθενός. Σε χαμηλού επιπέδου γλώσσες προγραμματισμού όπως η C η υλοποίηση γραμμικών λιστών είναι ευθύνη του προγραμματιστή. Από την άλλη μεριά, γλώσσες υψηλού επιπέδου όπως η C++, η Java, η Python κ.α. προσφέρουν έτοιμες υλοποιήσεις γραμμικών λιστών. Ωστόσο, η γνώση υλοποίησης των συγκεκριμένων δομών (όπως και άλλων) αποτελεί βασική ικανότητα η οποία αποκτά ιδιαίτερη χρησιμότητα όταν ζητούνται εξειδικευμένες υλοποιήσεις. Στο συγκεκριμένο εργαστήριο θα παρουσιαστούν οι υλοποιήσεις γραμμικών λιστών αλλά και οι ενσωματωμένες δυνατότητες της C++ μέσω containers της STL όπως το vector και το list. Ο κώδικας όλων των παραδειγμάτων βρίσκεται στο https://github.com/chgogos/ceteiep_dsa.

2 Γραμμικές λίστες

Υπάρχουν δύο βασικοί τρόποι αναπαράστασης γραμμικών λιστών, η στατική αναπαράσταση η οποία γίνεται με τη χρήση πινάκων και η αναπαράσταση με συνδεδεμένη λίστα η οποία γίνεται με τη χρήση δεικτών.

2.1 Στατικές γραμμικές λίστες

Στη στατική γραμμική λίστα τα δεδομένα αποθηκεύονται σε ένα πίνακα. Κάθε στοιχείο της στατικής λίστας μπορεί να προσπελαστεί με βάση τη θέση του στον ίδιο σταθερό χρόνο με όλα τα άλλα στοιχεία άσχετα με τη θέση στην οποία βρίσκεται (τυχαία προσπέλαση). Ο κώδικας υλοποίησης μιας στατικής λίστας με μέγιστη χωρητικότητα 50.000 στοιχείων παρουσιάζεται στη συνέχεια.

```
#include <iostream>
#include <stdexcept>

using namespace std;

const int MAX = 50000;

template <class T> struct static_list {
    T elements[MAX];
    int size = 0;
};

// get item at position i

template <class T> T access(static_list<T> &static_list, int i) {
    if (i < 0 || i >= static_list.size)
    throw out_of_range("the index is out of range");
```

```
else
16
        return static list.elements[i];
17
18
   // get the position of item x
   template <class T> int search(static list<T> &static list, T x) {
21
      for (int i = 0; i < static_list.size; i++)</pre>
22
        if (static list.elements[i] == x)
23
24
          return i;
25
      return -1;
26
27
   // append item x at the end of the list
   template <class T> void push_back(static_list<T> &static_list, T x) {
      if (static list.size == MAX)
        throw "full list exception";
31
      static_list.elements[static_list.size] = x;
32
      static list.size++;
33
34
35
   // append item x at position i, shift the rest to the right
36
   template <class T> void insert(static list<T> & static list, int i, T x) {
38
      if (static list.size == MAX)
        throw "full list exception";
      if (i < 0 \parallel i \ge static\_list.size)
40
        throw out of range("the index is out of range");
41
      for (int k = \text{static list.size}; k > i; k = -)
42
        static_list.elements[k] = static_list.elements[k - 1];
43
      static list.elements[i] = x;
44
      static list.size++;
45
46
47
   // delete item at position i, shift the rest to the left
   template <class T> void delete item(static list<T> &static list, int i) {
     if (i < 0 \parallel i \ge static\_list.size)
        throw out_of_range("the index is out of range");
51
      for (int k = i; k < static list.size; k++)
52
        static_list.elements[k] = static_list.elements[k + 1];
53
      static list.size--;
54
55
56
   template <class T> void print list(static list<T> &static list) {
57
      cout << "List: ";
58
      for (int i = 0; i < static list.size; i++)
59
        cout << static_list.elements[i] << " ";</pre>
60
      cout << endl;
61
62
```

Κώδικας 1: Υλοποίηση στατικής γραμμικής λίστας (static_list.cpp)

```
#include "static_list.cpp"
#include <iostream>

using namespace std;

int main(void) {
 static_list<int> alist;
 cout << "#1. Add items 10, 20 and 30" << endl;
 push_back(alist, 10);
 push_back(alist, 20);
 push_back(alist, 30);
```

```
print list(alist);
12
     cout << "#2. Insert at position 1 item 15" << endl;
13
     insert(alist, 1, 15);
     print list(alist);
15
     cout << "#3. Delete item at position 0" << endl;
16
     delete item(alist, 0);
17
     print list(alist);
18
     cout << "#4. Item at position 2: " << access(alist, 2) << endl;
19
20
       cout \ll "#5. Item at position -1" \ll access(alist, -1) \ll endl;
21
22
     } catch (out of range oor) {
       cerr << "Exception: " << oor.what() << endl;
23
24
     cout << "#6. Search for item 20: " << search(alist, 20) << endl;
25
     cout << "#7. Search for item 21:" << search(alist, 21) << endl;
26
     cout << "#8. Append item 99 until full list exception occurs" << endl;
27
28
     try {
       while (true)
29
         push back(alist, 99);
30
     } catch (const char *msg) {
31
32
       cerr << "Exception: " << msg << endl;
33
34
```

Κώδικας 2: Παράδειγμα με στατική γραμμική λίστα (list1.cpp)

Στους κώδικες που προηγήθηκαν καθώς και σε επόμενους γίνεται χρήση εξαιρέσεων (exceptions) για να σηματοδοτηθούν γεγονότα τα οποία αφορούν έκτακτες καταστάσεις που το πρόγραμμα θα πρέπει να διαχειρίζεται. Για παράδειγμα, όταν επιχειρηθεί η προσπέλαση ενός στοιχείου σε μια θέση εκτός των ορίων της λίστας (π.χ. ενέργεια 5 στον κώδικα 2) τότε γίνεται throw ένα exception out_of_range το οποίο θα πρέπει να συλληφθεί (να γίνει catch) από τον κώδικα που καλεί τη συνάρτηση που προκάλεσε το throw exception. Περισσότερες πληροφορίες για τα exceptions και τον χειρισμό τους μπορούν να αναζητηθούν στην αναφορά [1].

```
#1. Add items 10, 20 and 30

List: 10 20 30

#2. Insert at position 1 item 15

List: 10 15 20 30

#3. Delete item at position 0

List: 15 20 30

#4. Item at position 2: 30

Exception: the index is out of range

#6. Search for item 20: 1

#7. Search for item 21: —1

#8. Append item 99 until full list exception

Exception: full list exception
```

Οι στατικές γραμμικές λίστες έχουν τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Εύκολη υλοποίηση.
- Σταθερός χρόνος O(1) εντοπισμού στοιχείου με βάση τη θέση του.
- Γραμμικός χρόνος O(n) για αναζήτηση ενός στοιχείου ή λογαριθμικός χρόνος $O(\log(n))$ αν τα στοιχεία είναι ταξινομημένα.

Ωστόσο, οι στατικές γραμμικές λίστες έχουν και μειονεκτήματα τα οποία παρατίθενται στη συνέχεια:

- Δέσμευση μεγάλου τμήματος μνήμης ακόμη και όταν η λίστα είναι άδεια ή περιέχει λίγα στοιχεία.
- Επιβολή άνω ορίου στα δεδομένα τα οποία μπορεί να δεχθεί (ο περιορισμός αυτός μπορεί να ξεπεραστεί με συνθετότερη υλοποίηση που αυξομειώνει το μέγεθος του πίνακα υποδοχής όταν αυτό απαιτείται).
- Γραμμικός χρόνος O(n) για εισαγωγή και διαγραφή στοιχείων του πίνακα.

2.2 Συνδεδεμένες γραμμικές λίστες

Η συνδεδεμένη γραμμική λίστα αποτελείται από μηδέν ή περισσότερους κόμβους. Κάθε κόμβος περιέχει δεδομένα και έναν ή περισσότερους δείκτες σε άλλους κόμβους της συνδεδεμένης λίστας. Συχνά χρησιμοποιείται ένας πρόσθετος κόμβος με όνομα head (κόμβος κεφαλής) που δείχνει στο πρώτο στοιχείο της λίστας και μπορεί να περιέχει επιπλέον πληροφορίες όπως το μήκος της. Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο κώδικας που υλοποιεί μια απλά συνδεδεμένη λίστα.

```
#include <iostream>
   #include <stdexcept>
   using namespace std;
   template <class T> struct node {
     T data;
     struct node<T> *next = NULL;
9
   };
10
   template <class T> struct linked list {
11
     struct node<T> *head = NULL;
12
     int size = 0;
13
14
15
   // get node item at position i
   template <class T>
   struct node<T> *access_node(linked_list<T> &linked_list, int i) {
     if (i < 0 \parallel i \ge linked_list.size)
19
       throw out_of_range("the index is out of range");
20
     struct node<T> *current = linked_list.head;
21
     for (int k = 0; k < i; k++)
22
      current = current->next;
23
     return current;
24
25
26
27 // get node item at position i
28 template <class T>
29 T access(linked list<T> &linked list, int i) {
     struct node<T> *item = access_node(linked_list, i);
     return item->data;
31
32 }
33
\frac{34}{2} // get the position of item x
35 template <class T> int search(linked list<T> &linked list, T x) {
     struct node<T> *current = linked_list.head;
37
     int i = 0;
38
     while (current != NULL) {
39
       if(current->data == x)
         return i;
40
       i++;
41
42
       current = current->next;
43
44
     return -1;
45
47 // append item x at the end of the list
48 template <class T> void push back(linked list<T> &l, T x) {
     struct node<T> *new_node, *current;
49
     new node = \frac{\text{new}}{\text{node}} = \frac{\text{T}}{\text{C}}
50
     new_node \rightarrow data = x;
51
     new_node->next = NULL;
```

```
current = 1.head;
 53
      if (current == NULL) {
 54
        1.head = new node;
 55
 56
        1.size++;
      } else {
 57
        while (current->next != NULL)
 58
           current = current -> next;
 59
        current—>next = new node;
 60
        1.size++;
 61
 62
 63
 64
   // append item x after position i
   template <class T> void insert_after(linked_list<T> &linked_list, int i, T x) {
      if (i < 0 \parallel i >= linked list.size)
        throw out of range("the index is out of range");
 68
      struct node<T> *ptr = access_node(linked_list, i);
 69
      struct node<T> *new_node = new node<T>();
 70
      new node->data = x;
 71
      new node->next = ptr->next;
 72
 73
      ptr->next = new node;
 74
      linked list.size++;
 75
 76
   // append item at the head
 77
   template <class T> void insert_head(linked_list<T> &linked_list, T x) {
      struct node<T> *new node = new node<T>();
      new_node->data = x;
 80
      new_node->next = linked_list.head;
 81
      linked list.head = new node;
 82
      linked list.size++;
 83
 84
 85
    // append item x at position i
 87
   template <class T> void insert(linked_list<T> &linked_list, int i, T x) {
 88
      if(i == 0)
        insert head(linked list, x);
 89
 90
      else
        insert after(linked list, i - 1, x);
 91
 92
 93
   // delete item at position i
 94
    template <class T> void delete item(linked list<T> &l, int i) {
 95
      if (i < 0 || i >= 1.size)
 96
        throw out of range("the index is out of range");
 97
      if (i == 0) {
 98
        struct node<T> *ptr = 1.head;
 99
        1.\text{head} = \text{ptr} -> \text{next};
100
        delete ptr;
101
      } else {
102
        struct node<T>*ptr = access node(1, i - 1);
103
        struct node<T> *to be deleted = ptr->next;
104
        ptr->next = to be deleted->next;
105
        delete to_be_deleted;
106
107
108
      1.size--;
109
110
   template <class T> void print_list(linked_list<T> &l) {
111
      cout << "List: ";
112
      struct node<T> *current = l.head;
113
```

```
while (current != NULL) {
    cout << current -> data << "";
    current = current -> next;
}
cout << endl;
}</pre>
```

Κώδικας 3: Υλοποίηση συνδεδεμένης γραμμικής λίστας (linked list.cpp)

```
#include "linked list.cpp"
   #include <iostream>
  using namespace std;
6 int main(int argc, char *argv[]) {
     linked list<int> alist;
     cout << "#1. Add items 10, 20 and 30" << endl;
     push back(alist, 10);
     push_back(alist, 20);
10
     push back(alist, 30);
11
     print list(alist);
12
     cout << "#2. Insert at position 1 item 15" << endl;
13
     insert(alist, 1, 15);
14
     print list(alist);
15
     cout << "#3. Delete item at position 0" << endl;
16
     delete item(alist, 0);
18
     print list(alist);
     cout << "#4. Item at position 2: " << access(alist, 2) << endl;
19
20
       cout \ll "#5. Item at position -1" \ll access(alist, -1) \ll endl;
21
     } catch (out of range oor) {
22
       cerr << "Exception: " << oor.what() << endl;
23
24
     cout << "#6. Search for item 20: " << search(alist, 20) << endl;
25
     cout << "#7. Search for item 21:" << search(alist, 21) << endl;
26
     cout << "#8. Delete allocated memory " << endl;
27
     for (int i = 0; i < alist.size; i++)
       delete_item(alist, i);
29
30
```

Κώδικας 4: Παράδειγμα με συνδεδεμένη γραμμική λίστα (list2.cpp)

```
#1. Add items 10, 20 and 30

List: 10 20 30

#2. Insert at position 1 item 15

List: 10 15 20 30

#3. Delete item at position 0

List: 15 20 30

#4. Item at position 2: 30

Exception: the index is out of range

#6. Search for item 20: 1

#7. Search for item 21: -1

#8. Delete allocated memory
```

Οι συνδεδεμένες γραμμικές λίστες έχουν τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Καλή χρήση του αποθηκευτικού χώρου (αν και απαιτείται περισσότερος χώρος για την αποθήκευση κάθε κόμβου λόγω των δεικτών).
- Σταθερός χρόνος O(1) για την εισαγωγή και διαγραφή στοιχείων.

Από την άλλη μεριά τα μειονεκτήματα των συνδεδεμένων λιστών είναι τα ακόλουθα:

- Συνθετότερη υλοποίηση.
- Δεν επιτρέπουν την απευθείας μετάβαση σε κάποιο στοιχείο με βάση τη θέση του.

2.3 Γραμμικές λίστες της STL

Τα containers της STL που μπορούν να λειτουργήσουν ως διατεταγμένες συλλογές (ordered collections) είναι τα ακόλουθα: vector, deque, arrays, list, forward list και bitset.

2.3.1 Vectors

Τα vectors αλλάζουν αυτόματα μέγεθος καθώς προστίθενται ή αφαιρούνται στοιχεία σε αυτά. Τα δεδομένα τους τοποθετούνται σε συνεχόμενες θέσεις μνήμης. Περισσότερες πληροφορίες για τα vectors μπορούν να βρεθούν στις αναφορές [2], [3].

2.3.2 Deques

Τα deques (double ended queues = ουρές με δύο άκρα) είναι παρόμοια με τα vectors αλλά μπορούν να προστεθούν ή να διαγραφούν στοιχεία τόσο από την αρχή όσο και από το τέλος τους. Περισσότερες πληροφορίες για τα deques μπορούν να βρεθούν στην αναφορά [4].

2.3.3 Arrays

Τα arrays εισήχθησαν στη C++11 με στόχο να αντικαταστήσουν τους απλούς πίνακες της C. Κατά τη δήλωση ενός array προσδιορίζεται και το μέγεθός του. Περισσότερες πληροφορίες για τα arrays μπορούν να βρεθούν στην αναφορά [5].

2.3.4 Lists

Οι lists είναι διπλά συνδεδεμένες λίστες. Δηλαδή κάθε κόμβος της λίστας διαθέτει έναν δείκτη προς το επόμενο και έναν δείκτη προς το προηγούμενο στοιχείο στη λίστα. Περισσότερες πληροφορίες για τις lists μπορούν να βρεθούν στην αναφορά [6].

2.3.5 Forward Lists

Οι forward lists είναι απλά συνδεδεμένες λίστες με κάθε κόμβο να διαθέτει έναν δείκτη προς το επόμενο στοιχείο της λίστας. Περισσότερες πληροφορίες για τις forward lists μπορούν να βρεθούν στις αναφορές [7], [8].

2.3.6 Bitset

Τα bitsets είναι πίνακες με λογικές τιμές τις οποίες αποθηκεύουν με αποδοτικό τρόπο καθώς για κάθε λογική τιμή απαιτείται μόνο 1 bit. Το μέγεθος ενός bitset πρέπει να είναι γνωστό κατά τη μεταγλώττιση. Μια ιδιαιτερότητά του είναι ότι οι δείκτες θέσης που χρησιμοποιούνται για την αναφορά στα στοιχεία του ξεκινούν την αρίθμησή τους με το μηδέν από δεξιά και αυξάνονται προς τα αριστερά. Για παράδειγμα ένα bitset με τιμές 101011 έχει την τιμή 1 στις θέσεις 0,1,3,5 και 0 στις θέσεις 2 και 4. Περισσότερες πληροφορίες για τα bitsets μπορούν να βρεθούν στις αναφορές [9], [10].

3 Παραδείγματα

3.1 Παράδειγμα 1

Γράψτε ένα πρόγραμμα που να ελέγχεται από το ακόλουθο μενού και να πραγματοποιεί τις λειτουργίες που περιγράφονται σε μια απλά συνδεδεμένη λίστα με ακεραίους.

- 1. Εμφάνιση στοιχείων λίστας. (Show list)
- 2. Εισαγωγή στοιχείου στο πίσω άκρο της λίστας. (Insert item (back))

- 3. Εισαγωγή στοιχείου σε συγκεκριμένη θέση. (Insert item (at position))
- 4. Διαγραφή στοιχείου σε συγκεκριμένη θέση. (Delete item (from position))
- 5. Διαγραφή όλων των στοιχείων που έχουν την τιμή. (Delete all items having value)
- 6. Έξοδος. (Exit)

```
1 #include "linked list.cpp"
   #include <iostream>
  using namespace std;
   int main(int argc, char **argv) {
     linked list<int> alist;
     int choice, position, value;
8
9
        cout << "1.Show list" << "-";
10
        cout << "2.Insert item (back)" << "-";</pre>
11
        cout << "3.Insert item (at position)" << "-";</pre>
12
        cout << "4.Delete item (from position)" << "-";</pre>
13
        cout << "5.Delete all items having value" << "-";</pre>
14
        cout << "6.Exit" << endl;
15
        cout << "Enter choice:";</pre>
16
        cin >> choice;
17
        if (choice < 1 \parallel choice > 6) {
18
          cerr << "Choice should be 1 to 5" << endl;
19
          continue;
20
21
22
        try {
          switch (choice) {
23
          case 1:
24
             print_list(alist);
25
            break;
26
          case 2:
27
            cout << "Enter value:";</pre>
28
             cin >> value;
29
30
             push back(alist, value);
31
            break;
32
          case 3:
             cout << "Enter position and value:";</pre>
33
             cin >> position >> value;
34
             insert(alist, position, value);
35
            break;
36
          case 4:
37
             cout << "Enter position:";</pre>
38
             cin >> position;
39
             delete_item(alist, position);
40
             break;
41
          case 5:
42
             cout << "Enter value:";</pre>
43
44
             cin >> value;
             int i = 0;
45
             while (i < alist.size)
46
               if (access(alist, i) == value)
47
                  delete_item(alist, i);
48
               else
49
                  i++;
50
51
        } catch (out of range oor) {
52
          cerr << "Out of range, try again" << endl;
53
54
     } while (choice != 6);
55
56
```

Κώδικας 5: Έλεγχος συνδεδεμένης λίστας ακεραίων μέσω μενού (lab04 ex1.cpp)

```
1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
   Enter choice:2
3 Enter value:10
4 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
 5 Enter choice:2
6 Enter value: 20
 7 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
8 Enter choice:2
9 Enter value: 20
1. Show list—2.Insert item (back)—3.Insert item (at position)—4.Delete item (from position)—5.Delete all items having value—6.Exit
11 Enter choice:3
12 Enter position and value:1 15
1. Show list - 2. Insert item (back) - 3. Insert item (at position) - 4. Delete item (from position) - 5. Delete all items having value - 6. Exit
14 Enter choice:1
15 List: 10 15 20 20
16 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
17 Enter choice:4
18 Enter position:0
19 1.Show list—2.Insert item (back)—3.Insert item (at position)—4.Delete item (from position)—5.Delete all items having value—6.Exit
20 Enter choice:1
21 List: 15 20 20
22 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
23 Enter choice:5
25 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
26 Enter choice:1
27 List: 15
28 1.Show list-2.Insert item (back)-3.Insert item (at position)-4.Delete item (from position)-5.Delete all items having value-6.Exit
```

3.2 Παράδειγμα 2

29 Enter choice:6

Έστω μια τράπεζα που διατηρεί για κάθε πελάτη της το ονοματεπώνυμό του και το υπόλοιπο του λογαριασμού του. Για τις ανάγκες του παραδείγματος θα δημιουργηθούν τυχαίοι πελάτες ως εξής: το όνομα κάθε πελάτη θα αποτελείται από 10 γράμματα που θα επιλέγονται με τυχαίο τρόπο από τα γράμματα της αγγλικής αλφαβήτου και το δε υπόλοιπο κάθε πελάτη θα είναι ένας τυχαίος ακέραιος αριθμός από το 0 μέχρι το 5.000. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιεί τις ακόλουθες λειτουργίες:

- Α΄ Θα δημιουργεί μια λίστα με 40.000 τυχαίους πελάτες.
- Β΄ Θα υπολογίζει το άθροισμα των υπολοίπων από όλους τους πελάτες που το όνομά τους ξεκινά με το χαρακτήρα Α.
- Γ΄ Θα προσθέτει για κάθε πελάτη που το όνομά του ξεκινά με το χαρακτήρα G στην αμέσως επόμενη θέση έναν πελάτη με όνομα το αντίστροφο όνομα του πελάτη και το ίδιο υπόλοιπο λογαριασμού.
- Δ΄ Θα διαγράφει όλους τους πελάτες που το όνομά τους ξεκινά με το χαρακτήρα Β.

Τα δεδομένα θα αποθηκεύονται σε μια συνδεδεμένη λίστα πραγματοποιώντας χρήση του κώδικα 3 καθώς και άλλων συναρτήσεων που επιτρέπουν την αποδοτικότερη υλοποίηση των παραπάνω ερωτημάτων.

```
#include "linked_list.cpp"

#include <algorithm>
#include <chrono>

#include <ioonanip>

#include <iostream>

#include <list>
#include <random>
#include <string>

using namespace std;
```

```
using namespace std::chrono;
12
13 mt19937 *mt;
  uniform int distribution<int> uni1(0, 5000);
  uniform int distribution<int> uni2(0, 25);
15
  struct customer {
17
     string name;
18
19
     int balance;
     bool operator<(customer other) { return name < other.name; }</pre>
20
21
22
  string generate random name(int k) {
     string name{};
24
     string letters en("ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ");
25
    for (int j = 0; j < k; j++) {
26
       char c {letters_en[uni2(*mt)]};
27
       name += c;
28
29
     return name;
30
31
32
33
   void generate data linked list(linked list<customer> &linked list, int N) {
34
     struct node<customer> *current, *next customer;
     current = new node<customer>();
35
     current—>data.name = generate random name(10);
36
     current—>data.balance = uni1(*mt);
37
    current->next = NULL;
38
     linked list.head = current;
39
     linked list.size++;
40
     for (int i = 1; i < N; i++) {
41
       next customer = new node < customer > ();
42
       next customer—>data.name = generate random name(10);
43
       next customer—>data.balance = uni1(*mt);
44
45
       next customer—>next = NULL;
46
       current—>next = next customer;
47
       current = next customer;
       linked_list.size++;
48
49
50
51
  // slower alternative for data generation
52
   void generate data linked list alt(linked list<customer> &linked list, int N) {
53
     for (int i = 0; i < N; i++) {
54
55
       customer c;
       c.name = generate_random_name(10);
56
       c.balance = uni1(*mt);
57
       push back(linked list, c);
58
59
60
61
  void print customers linked list(linked list<customer> &linked list, int k) {
62
     cout << "LIST SIZE=" << linked list.size << ": ";
63
     for (int i = 0; i < k; i++) {
64
       customer cu = access(linked list, i);
65
       cout << cu.name << " - " << cu.balance << " ";
67
     cout << endl;
68
69
70
  void total balance linked list(linked list<customer> &linked list, char c) {
```

```
struct node<customer> *ptr;
 72
      ptr = linked list.head;
 73
 74
      int i = 0;
      int sum = 0;
 75
      while (ptr != NULL) {
 76
        customer cu = ptr->data;
 77
        if(cu.name.at(0) == c)
 78
          sum += cu.balance;
 79
 80
        ptr = ptr -> next;
 81
 82
      cout << "Total balance for customers having name starting with character"
 83
 84
            << c << " is " << sum << endl;
 85
 86
    void add_extra_customers_linked_list(linked_list<customer> &linked_list,
 87
                                              char c) {
 88
      struct node<customer> *ptr = linked list.head;
 89
      while (ptr != NULL) {
 90
        customer cu = ptr -> data;
 91
        if(cu.name.at(0) == c) {
 92
 93
           customer ncu;
 94
          ncu.name = cu.name;
 95
          reverse(ncu.name.begin(), ncu.name.end());
          ncu.balance = cu.balance;
          struct node<customer> *new node = new node<customer>();
 97
          new node->data = ncu;
 98
          new_node->next = ptr->next;
 99
          ptr->next = new node;
100
           linked list.size++;
101
          ptr = new_node->next;
102
        } else
103
          ptr = ptr -> next;
104
105
106
107
    void remove customers linked list(linked list<customer> &linked list, char c) {
108
      struct node<customer> *ptr1;
109
      while (linked_list.size > 0) {
110
        customer cu = linked_list.head->data;
111
        if(cu.name.at(0) == c) {
112
           ptr1 = linked list.head;
113
           linked list.head = ptr1 - > next;
114
           delete ptr1;
115
           linked list.size--;
116
117
        } else
          break;
118
119
      if (linked_list.size == 0)
120
        return;
121
      ptr1 = linked list.head;
122
      struct node<customer> *ptr2 = ptr1 ->next;
123
      while (ptr2 != NULL) {
124
        customer cu = ptr2 -> data;
125
        if(cu.name.at(0) == c) {
126
127
          ptr1 -> next = ptr2 -> next;
128
           delete (ptr2);
          ptr2 = ptr1 -> next;
129
           linked_list.size--;
130
        } else {
131
          ptr1 = ptr2;
132
```

```
ptr2 = ptr2 -> next;
133
134
135
136
137
    // slower alternative for customer removal
138
    void remove_customers_linked_list_alt(linked_list<customer> &linked_list,
139
                                              char c) {
140
      int i = 0;
141
      while (i < linked list.size) {
142
        struct customer cu = access(linked list, i);
143
        if(cu.name.at(0) == c)
144
          delete item(linked list, i);
145
146
147
148
149
150
   int main(int argc, char **argv) {
151
      long seed = 1940;
152
      mt = new mt19937(seed);
153
     cout << "Testing linked list" << endl;</pre>
154
      cout << "##########" << endl;
155
156
      struct linked list<customer> linked list;
      auto t1 = high resolution clock::now();
157
      generate data linked list(linked list, 40000);
158
      // generate data linked list alt(linked list, 40000);
159
      auto t2 = high_resolution_clock::now();
160
      print customers linked list(linked list, 5);
161
      auto duration = duration_cast<microseconds>(t2 - t1).count();
162
      cout << "A(random customers generation). Time elapsed: " << duration
163
           << "microseconds" << setprecision(3) << duration / 1000000.0</pre>
164
           << " seconds" << endl;
165
166
      t1 = high resolution clock::now();
167
      total balance linked list(linked list, 'A');
168
      t2 = high resolution clock::now();
169
      duration = duration_cast < microseconds > (t2 - t1).count();
170
      cout << "B(total balance for customers having name starting with A). Time "
171
               "elapsed:
172
           << duration << " microseconds " << setprecision(3)
173
           << duration / 1000000.0 << " seconds" << endl;
174
175
      t1 = high resolution clock::now();
176
      add extra customers linked list(linked list, 'G');
177
      t2 = high resolution clock::now();
178
      print customers linked list(linked list, 5);
179
      duration = duration cast<microseconds>(t2 - t1).count();
180
      cout << "C(insert new customers). Time elapsed: " << duration
181
           << " microseconds " << setprecision(3) << duration / 1000000.0</pre>
182
           << " seconds" << endl;</pre>
183
184
      t1 = high resolution clock::now();
185
      remove customers linked list(linked list, 'B');
186
      // remove customers linked list alt(linked list, 'B');
187
      t2 = high_resolution_clock::now();
      print customers linked list(linked list, 5);
189
      duration = duration cast<microseconds>(t2 - t1).count();
190
      cout << "D(remove customers). Time elapsed: " << duration << " microseconds "
191
           << setprecision(3) << duration / 1000000.0 << " seconds" << endl;</pre>
192
      cout << "##########" << endl:
193
```

194

Κώδικας 6: Λίστα πελατών για το ίδιο πρόβλημα (lab04 ex2.cpp)

- 1 Testing linked list
- 3 LIST SIZE=100000: GGFSICRZWW 2722 UBKZNBPWLH 4019 UPIHSBIIBS 3896 JRQVGHLTNM 395 LUWYTFTNFJ 784
- 4 A(random customers generation). Time elapsed: 88005 microseconds 0.088 seconds
- Total balance for customers having name starting with character A is 9788898
- 6 B(total balance for customers having name starting with A). Time elapsed: 3000 microseconds 0.003 seconds
- 7 LIST SIZE=103904: GGFSICRZWW 2722 WWZRCISFGG 2722 UBKZNBPWLH 4019 UPIHSBIIBS 3896 JRQVGHLTNM 395
- 8 C(insert new customers). Time elapsed: 3000 microseconds 0.003 seconds
- 9 LIST SIZE=99874: GGFSICRZWW 2722 WWZRCISFGG 2722 UBKZNBPWLH 4019 UPIHSBIIBS 3896 JRQVGHLTNM 395
- 10 D(remove customers). Time elapsed: 2000 microseconds 0.002 seconds

Αν στη θέση της συνδεδεμένης λίστας του κώδικα 3 χρησιμοποιηθεί η στατική λίστα του κώδικα 1 ή ένα vector ή ένα list της STL τα αποτελέσματα θα είναι τα ίδια αλλά η απόδοση στα επιμέρους ερωτήματα του παραδείγματος θα διαφέρει όπως φαίνεται στον πίνακα 1. Ο κώδικας που παράγει τα αποτελέσματα βρίσκεται στο αρχείο lab04/lab04 ex2 x4.cpp.

	Ερώτημα Α	Ερώτημα Β	Ερώτημα Γ	Ερώτημα Δ
Συνδεδεμένη λίστα	0.030	0.001	0.002	0.001
Στατική λίστα	0.034	0.003	0.642	0.671
vector (STL)	0.033	0.002	0.543	0.519
list (STL)	0.033	0.002	0.002	0.001

Πίνακας 1: Χρόνοι εκτέλεσης σε δευτερόλεπτα των ερωτημάτων του παραδείγματος 2 ανάλογα με τον τρόπο υλοποίησης της λίστας

4 Ασκήσεις

- 1. Έστω η συνδεδεμένη λίστα που παρουσιάστηκε στον κώδικα 3. Προσθέστε μια συνάρτηση έτσι ώστε για μια λίστα ταξινομημένων στοιχείων από το μικρότερο προς το μεγαλύτερο, να προσθέτει ένα ακόμα στοιχείο στην κατάλληλη θέση έτσι ώστε η λίστα να παραμένει ταξινομημένη.
- 2. Έστω η συνδεδεμένη λίστα που παρουσιάστηκε στον κώδικα 3. Προσθέστε μια συνάρτηση που να αντιστρέφει τη λίστα.
- 3. Υλοποιήστε τη στατική λίστα (κώδικας 1) και τη συνδεδεμένη λίστα (κώδικας 3) με κλάσεις. Τροποποιήστε το παράδειγμα 1 έτσι ώστε να δίνεται επιλογή στο χρήστη να χρησιμοποιήσει είτε τη στατική είτε τη συνδεδεμένη λίστα προκειμένου να εκτελέσει τις ίδιες λειτουργίες πάνω σε μια λίστα.
- 4. Υλοποιήστε μια κυκλικά συνδεδεμένη λίστα. Η κυκλική λίστα είναι μια απλά συνδεδεμένη λίστα στην οποία το τελευταίο στοιχείο της λίστας δείχνει στο πρώτο στοιχείο της λίστας. Η υλοποίηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και δύο δείκτες, έναν που να δείχνει στο πρώτο στοιχείο της λίστας και έναν που να δείχνει στο τελευταίο στοιχείο της λίστας. Προσθέστε τις απαιτούμενες λειτουργίες έτσι ώστε η λίστα να παρέχονται οι ακόλουθες λειτουργίες: εμφάνιση λίστας, εισαγωγή στοιχείου, διαγραφή στοιχείου, εμφάνιση πλήθους στοιχείων, εύρεση στοιχείου. Γράψτε πρόγραμμα που να δοκιμάζει τις λειτουργίες της λίστας.

Αναφορές

[1] C++ Tutorial-exceptions-2017 by K. Hong, http://www.bogotobogo.com/cplusplus/exceptions.php

- [2] Geeks for Geeks, Vector in C++ STL, http://www.geeksforgeeks.org/vector-in-cpp-stl/.
- [3] Codecogs, Vector, a random access dynamic container, http://www.codecogs.com/library/computing.
- [4] Geeks for Geeks, Deque in C++ STL, http://www.geeksforgeeks.org/deque-cpp-stl/.
- [5] Geeks for Geeks, Array class in C++ STL http://www.geeksforgeeks.org/array-class-c/.
- [6] Geeks for Geeks, List in C++ STL http://www.geeksforgeeks.org/list-cpp-stl/
- [7] Geeks for Geeks, Forward List in C++ (Set 1) http://www.geeksforgeeks.org/forward-list-c-set-1-introduction-important-functions/
- [8] Geeks for Geeks, Forward List in C++ (Set 2) http://www.geeksforgeeks.org/forward-list-c-set-2-manipulating-functions/
- [9] Geeks for Geeks, C++ bitset and its application, http://www.geeksforgeeks.org/c-bitset-and-its-application/
- [10] Geeks for Geeks, C++ bitset interesting facts, http://www.geeksforgeeks.org/c-bitset-interesting-facts/